

CENTRUL DE
RESURSE PENTRU
DIVERSITATE
ETNOCULTURALĂ

asociația pro democrația

---

monitorizarea activității parlamentare

a reprezentanților

minorităților naționale

2007

Introducere.....	3
1. Prezentarea activității deputaților reprezentanți ai minorităților naționale în cifre	7
2. Activitatea deputaților reprezentanți ai minorităților naționale: autoevaluare vs evaluarea comunității.....	20
3. Comunicarea cu electoratul	23
4. Inițiativele legislative promovate și dezbătute de deputații din Grupul parlamentar al minorităților naționale	28
5. Organizațiile minorităților naționale	39
Concluzii	41

Introducere

Participarea minorităților etnoculturale la luarea deciziei politice reprezintă un aspect important al drepturilor minorităților. Sistemele electorale însă nu permit întotdeauna acest lucru prin alegeri, fie că este vorba de reprezentare la nivel național sau local. Astfel au apărut diferite proceduri prin care această reprezentare politică să fie facilitată în cazul minorităților naționale.

România asigură participarea minorităților naționale la procesul de luare a deciziilor prin reprezentarea acestora în Parlament. Astfel, Constituția și Legea Electorală garantează reprezentarea minorităților naționale în Camera Deputaților. Astfel, conform art. 62, alin. 2 al Constituției României: „Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care nu întrunesc în alegeri numărul de voturi pentru a fi reprezentate în Parlament, au dreptul la câte un loc de deputat, în condițiile legii electorale. Cetățenii unei minorități naționale pot fi reprezentați numai de o singură organizație”. Din cele 20 de minorități naționale ale României, 19 sunt reprezentate în baza acestui articol din Constituție în legislatura 2004-2008. Doar maghiarii cu Uniunea Democrată Maghiară din România, au obținut mai multe voturi decât pragul electoral la alegerile parlamentare din 2004, neintrând sub incidența acestui articol.

Deputații care reprezintă cele 19 minorități naționale în Camera Deputaților, sunt organizați în această Cameră în Grupul Minorităților Naționale.

Cele 19 minorități naționale sunt reprezentate în Camera Deputaților de 18 deputați:

- Pambuccian Varujan, liderul grupului, reprezentant al Uniunii Armenilor din România (UAR), ales în circumscripția electorală București;
- Ibram Iusein, viceliderul grupului, Uniunea Democrată Turcă din România (UDTR), ales în circumscripția electorală Constanța;
- Longher Ghervazen, viceliderul grupului, Uniunea Polonezilor din România „Dom Polski” (UPR), ales în circumscripția electorală Suceava;

- Grosaru Mircea, secretarul grupului din 4 septembrie 2006, Asociația Italianilor din România (RO.AS.IT), ales în circumscripția electorală Suceava;
- Amet Aledin, Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-musulmani din România (UDTTMR), ales în circumscripția electorală Constanța;
- Buciuta Ștefan, membru din 13 septembrie 2005 (în locul lui Tcaciuc Ștefan, decedat la 27 iulie 2005), Uniunea Ucrainenilor din România (UUR), ales în circumscripția electorală Maramureș;
- Dumitrescu Liana, secretarul grupului până în 4 septembrie 2006, Asociația Macedonenilor din România (AMR), aleasă în circumscripția electorală București;
- Firczak Gheorghe, Uniunea Culturală a Rutenilor din România (UCRR), ales în circumscripția electorală Hunedoara;
- Fotopolos Sotiris, Uniunea Elenă din România (UER), ales în circumscripția electorală București;
- Ganț Ovidiu Victor, Forumul Democrat al Germanilor din România (FDGR), ales în circumscripția electorală Sibiu;
- Gvozdenovici Slavomir, Uniunea Sârbilor din România (USR), ales în circumscripția electorală Timiș;
- Ignat Miron, Comunitatea Rușilor Lipoveni din România (CRLR), ales în circumscripția electorală Tulcea;
- Manolescu Oana, Asociația Liga Albanezilor din România (ALAR), aleasă în circumscripția electorală Prahova;
- Merka Adrian-Miroslav, Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România (UDSCR), ales în circumscripția electorală Bihor;
- Mircovici Niculae, Uniunea Bulgara din Banat - România (UBBR), ales în circumscripția electorală Timiș;
- Păun Nicolae, Partida Romilor Social Democrată din România (PRSDR), ales în circumscripția electorală Prahova;
- Radan Mihai, Uniunea Croaților din România (UCR), ales în circumscripția electorală Caraș-Severin;

- Vainer Aurel, vicelider până în 1 feb. 2005, Federația Comunităților Evreiești din România (FCER) ales în circumscripția electorală București;

Tabelul de mai jos prezintă pe de o parte numărul de persoane declarate la recensământ ca aparținând minorităților, pe de altă parte numărul de voturi obținute de organizațiile reprezentate în parlament la ultimele alegeri. Se poate observa că în mai mult de jumătate dintre cazuri, numărul de voturi obținute este mai mare, în unele cazuri cu mult mai mare decât membrii grupului.

Naționalitate	Recensământ 2002	Formațiune reprezentând minoritatea în Parlamentul României (2004-2008)	Numărul de voturi obținute la alegerile din 2004
Romi	535.250	Partida Romilor Social Democrată din România	56.076
Ucraineni	61.353	Uniunea Ucrainenilor din România	10.888
Germani	60.088	Forumul Democrat al Germanilor din România	36.166
Ruși-lipoveni	36.397	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	10.562
Turci	32.596	Uniunea Democrată Turcă din România	7.715
Tătari	24.137	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	6.452
Sârbi	22.518	Uniunea Sârbilor din România	6.643
Slovaci	17.199	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	5.950
Bulgari	8.025	Uniunea Bulgara din Banat - România	15.283
Croați	6.786	Uniunea Croaților din România	10.331
Greci	6.513	Uniunea Elenă din România	7.161
Evrei	5.870	Federația Comunităților Evreiești din România	8.449
Cehi	3.938	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	5.950
Polonezi	3.671	Uniunea Polonezilor din România „Dom Polski”	5.473
Italieni	3.331	Asociația Italianilor din România RO.AS.IT	6.168
Armeni	1.780	Uniunea Armenilor din România	9.810
Macedoneni slavi	695	Asociația Macedonenilor din România	9.750
Albanezi	477	Asociația Liga Albanезilor din România	5.011
Ruteni	257	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	2.871

Surse:Recensământul populației 2002, www.recensamant.ro

Biroul Electoral Central, http://www.bec2004.ro/documente/Tvot_CD.pdf

Raportul de față își propune să evalueze activitatea acestor parlamentari la jumătatea mandatului 2004-2008. Scopul acestei evaluări este analizarea gradului de reprezentare a minorităților naționale în sfera publică și supunerea dezbaterii publice a eficienței mecanismelor de reprezentare a intereselor și problemelor minorităților naționale.

Analiza surprinde activitatea parlamentară la jumătatea mandatului, mai precis în perioada 1 ianuarie 2005 - 1 februarie 2007 urmărind o serie de dimensiuni. Prima dimensiune include evaluarea activității parlamentare conform cu o serie de indicatori cantitativi – număr de luări de cuvânt în plen, număr de proiecte legislative inițiate, număr întrebări și interpelări, număr comisii în care este membru. Cea de-a doua dimensiune urmărește evaluarea activității parlamentare conform cu o serie de indicatori calitativi – autoevaluarea activității și evaluarea electoratului. O problemă abordată se referă la comunicarea cu comunitatea reprezentată, la modul de identificare a priorităților mandatului, precum și la modul de acțiune pentru a rezolva problemele comune, ca Grup al Minorităților Naționale. Ultima dimensiune urmărește activitatea organizațiilor minorităților naționale care au trimis reprezentanți în parlament.

Informațiile care stau la baza acestui raport provin din diferite surse: de pe site-ul Camerei Deputaților – unde poate fi găsită prezentarea activității fiecărui deputat, informații oferite de deputații care au răspuns solicitării noastre și opinii ale membrilor comunităților minorităților naționale.

1. Prezentarea activității deputaților reprezentanți ai minorităților naționale în cifre

1.1. Varujan PAMBUCCIAN (n. 1959) este doctor în matematică (din 2000). Din 1990 este vicepreședinte al Uniunii Armenilor din România, iar din 1996 deputat al Uniunii Armenilor din România. În Camera Deputaților este președintele Comisiei pentru tehnologia informației și comunicațiilor, membru al Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, a Președintelui României, alegerile autorităților administrației publice locale, finanțarea campaniilor electorale și alegerea europarlamentarilor.

Activitatea sa parlamentară include: 38 luări de cuvânt (din care 2 declarații politice) și 13 propuneri legislative inițiate. Activitatea sa nu include nici o întrebare.

Liderul Grupului parlamentar al minorităților naționale a făcut un singur comentariu referitor la proiectul de lege privind statutul minorităților naționale (de o durată mai mică de 2 minute): a solicitat ca legea să fie retrimisă la comisii.

Liderul grupului a avut două alocuțiuni pentru a comemora evenimente legate de propria comunitate, o dată a intervenit pentru marcarea zilei comunității grecești și o dată pentru ziua romilor.

Între proiectele de legi inițiate, trei dintre acestea fac referire directă la problematica minorităților, și anume, Proiectul de Lege privind utilizarea codificării standardizate a seturilor de caractere în documentele în formă electronică (Legea 183/2006), Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale și Propunerea legislativă privind arhivarea documentelor în formă electronică.

1.2. Iusein IBRAM (n. 1953, Tulcea) este licențiat în științe juridice (din 2002). În perioada 1995-2004 a fost vicepreședinte al Uniunii Democrate Turce din România iar din 2004 este deputat al Uniunii. În Camera Deputaților este membru în Comisia pentru industrii și servicii și Comisia pentru tehnologia informației și comunicațiilor.

Activitatea sa parlamentară include 7 luări de cuvânt (din care 5 declarații politice), o întrebare și 8 propuneri legislative inițiate.

Luările de cuvânt ale vicedirului grupului parlamentar al minorităților naționale au fost declarații politice de negare a genocidului armean (2), de susținere a Turciei în integrarea europeană (2) și de marcare a zilei de 1 Decembrie.

Întrebarea adresată este nr. 699A/09-11-2005 privind Registrul Auto Român R.A. și a fost destinat Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și Ministerului Finanțelor Publice, fără relevanță pentru problematica minorității reprezentate.

Din cele 8 propuneri legislative inițiate, doar una este relevantă din perspectiva problemelor minorității, și anume Proiectul de Lege pentru completarea pct.i) al art.16 al Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

1.3. Ghervazen LONGHER (n. 1972, Cacica) este tehnician în turism și alimentație publică. În perioada 1998-2002 a fost președintele Asociației Polonezilor din Solonețul Nou, din 2002 este deputat al Uniunii Polonezilor din România și președintele Uniunii Polonezilor din România „Dom Polski”. În Camera Deputaților a fost membru în Comisia pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice (până în noiembrie 2005), în prezent membru în Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale.

Activitatea sa parlamentară cuprinde 7 luări de cuvânt (din care 4 declarații politice) și 3 propuneri legislative inițiate.

Luările de cuvânt cele mai importante au fost declarații politice privind evenimente legate de comunitatea polonezilor din România, altele bazate pe apartenența acestei comunități la cultul romano-catolic.

Din cele 3 propuneri legislative inițiate, două sunt relevante din perspectiva problemelor minorității, și anume Proiectul de Lege pentru completarea pct.i) al art.16 al Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.4. Mircea GROSARU (n. 1952, Buhuși) este licențiat în matematică-fizică și drept, cu masterat în economie, doctorand în drept economic. În perioada 1996-2005 a fost secretar general și președinte al Asociației Italianilor din România - RO.AS.IT., din 2004 este deputat al acestei asociații. În Camera Deputaților a fost membru în Comisia pentru administrație publică, amenajarea teritoriului și echilibru ecologic (până în mai 2005), actual membru în Comisia juridică, de disciplină și imunități.

Activitatea sa parlamentară include 3 luări de cuvânt (din care o declarație politică), o întrebare și 5 propuneri legislative inițiate.

Nici o luare de cuvânt a secretarului Grupului parlamentar al minorităților naționale nu se referă la minorități în general sau la minoritatea pe care o reprezintă în Camera Deputaților. Nici întrebarea adresată în cadrul activității parlamentare nu este relevantă pentru grupul reprezentat.

Din cele 5 propuneri legislative inițiate, doar una este relevantă din perspectiva problemelor minorității, și anume Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.5. Aledin AMET (n. 1967) este licențiat în filologie și istorie. În perioada 1997-1999 a fost președinte al organizației de tineret a Uniunii Democrate a Tătarilor Turco-musulmani din România, între 2001-2003 vicepreședinte al filialei Constanța a Uniunii Democrate a Tătarilor Turco-musulmani din România, iar din

2004 este deputat al Uniunii. În Camera Deputaților este membru în Comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă.

Activitatea sa parlamentară cuprinde 67 luări de cuvânt (din care 42 declarații politice, 7 întrebări și interpelări), 12 interpelări scrise și 11 propuneri legislative inițiate.

Cel mai activ din Grupul parlamentar al minorităților, deputatul Aledin Amet a ridicat o serie de probleme care afectează nu doar viața tătarilor din România ci și a comunității islamice, a informat parlamentarii despre ziua națională a țărilor cu care comunitatea tătară are relații istorice (fiind un promotor al aprofundării relațiilor dintre aceste state și România). Totodată a reprezentat și interesele generale ale județului Constanța. O altă parte a luărilor de cuvânt s-a axat pe probleme populare, cum ar fi sprijinirea sportului românesc.

Interpelările scrise au fost următoarele: nr. 567B/18-10-2005 referitoare la reînființarea secției de limbă tătară în cadrul Universității București; nr. 568B/18-10-2005 referitoare la echivalarea reciprocă a diplomelor școlare; nr. 864B/06-12-2005 referitoare la Facultatea de Medicină din Constanța; nr. 865B/06-12-2005 referitoare la memoriul domnului Memur Derviș; nr. 1131B/21-02-2006 referitoare la construcția unei săli de sport în Constanța; nr. 1132B/21-02-2006 referitoare la realizarea unei șosele de coastă care să fluidizeze și care să unească portul Tomis cu Stațiunea Mamaia; nr. 1387B/28-03-2006 referitoare la memoriul domnului Cetin Geambulat din Medgidia; nr. 1524B/26-04-2006 referitoare la apariția unor volume dedicate personalităților dobrogene, nr. 1535B/26-04-2006 referitoare la memoriul doamnei Ilie Ingi Perla, emigrantă în Turcia; nr. 1790B/06-06-2006 referitoare la problema proprietății funciare, nr. 1791B/06-06-2006 referitoare la învățământul liceal de specialitate; nr. 2002B/12-09-2006 referitoare la drumul ce leagă Constanța de Mangalia.

Dintre proiectele legislative inițiate, cele mai multe prezintă referiri la aspecte care influențează viața minorităților naționale: Propunere legislativă privind înființarea Centrului Cultural al Minorităților Naționale din România, Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.48 din 16

ianuarie 2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Proiect de Lege privind consacrarea zilei de 13 decembrie ca sărbătoare a etniei tătare din România, Propunere legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale și Proiectul de Lege pentru completarea pct.i) al art.16 al Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

1.6. Ștefan BUCIUTA (n. 1944, Poienile de Sub Munte, jud. Maramureș) este licențiat în electromecanică (1980), actual student la drept. În perioada 1990-1994 este membru în Comitetul de conducere al Filialei Tineretului Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, 1994-1996 președintele organizației Baia Mare UUR și vicepreședintele filialei Maramureș, 1996-2000 președintele filialei Maramureș al UUR și vicepreședinte UUR, 2000-2005 președintele filialei Maramureș și prim vice-președinte al UUR, din 2005 este președintele Uniunii Ucrainenilor din România și deputat al uniunii. În Camera Deputaților este membru în Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale.

Activitatea sa parlamentară cuprinde 2 luări de cuvânt și 3 propuneri legislative inițiate.

Proiectele de legi inițiate, cu relevanță pentru problematica minorităților reprezentate în Parlament sunt: Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale și Propunere legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare.

1.7. Liana DUMITRESCU (n. 1973, Craiova) este licențiată în drept (1996). Din 2000 este membră a Asociației Macedonenilor din România, din

2003 vicepreședintă a asociației și deputată din 2004. În Camera Deputaților este membră în Comisia juridică, de disciplină și imunități și în Comisia pentru regulament. Până în septembrie 2006 a fost secretarul Grupului parlamentar al minorităților naționale.

Activitatea sa parlamentară include o luare de cuvânt, o interpelare scrisă și 7 propuneri legislative inițiate.

Interpelarea scrisă nr. 913B/20-12-2005 a fost adresată Ministerului Justiției pe tema Legii 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.

Nici o luare de cuvânt sau interpelare nu se referă la problematica minorităților.

Legile în care a avut un rol de inițiator și care au legătură cu problematica minorităților includ Propunerea legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, și Proiectul de Lege pentru completarea pct.i) al art.16 al Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

1.8. Gheorghe FIR CZAK (n. 1955, Lupeni, jud. Hunedoara) este licențiat în istorie, doctor în istoria culturii (1997). Din 2000 este președinte al Uniunii Culturale a Rutenilor, deputat al Uniunii din 2000. În Camera Deputaților este vicepreședinte al Comisiei pentru egalitatea de șanse pentru femei și bărbați.

Activitatea sa parlamentară include 20 luări de cuvânt (din care 11 declarații politice) și 5 propuneri legislative inițiate.

Intervențiile sale pot fi grupate în jurul a trei teme principale: evenimente legate de comunitatea ruteană (în calitate de reprezentant al comunității), protejarea monumentelor (în calitate de istoric), promovarea egalității de șanse între femei și bărbați (în calitate de vicepreședinte al respectivei comisii parlamentare).

Legile în care a avut un rol de inițiator și care au legătură cu problematica minorităților includ Propunere legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, și Proiectul de Lege pentru completarea pct.i) al art.16 al Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

1.9. Sotiris FOTOPOLOS (n. 1937, Heisi, Grecia) este licențiat în inginerie geologică (1961). Președintele Uniunii Elene din România din 1989, deputat al Uniunii din 2000. În Camera Deputaților este membru al Comisiei pentru politică externă.

Activitatea sa parlamentară cuprinde 5 luări de cuvânt (din care o declarație politică) și o propunere legislativă inițiată.

Luările de cuvânt cu referire la minorități au fost cu prilejul Zilei Naționale a Greciei și în susținerea zilei tătarilor din România.

Propunerea legislativă la a cărei inițiere a contribuit este Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.10. Ovidiu Victor GANȚ (n. 1966, Deta, jud. Timiș) este licențiat în matematică (1989). Vicepreședinte Forumul Democrat al Germanilor Banat, deputat din partea Forumului Democrat al Germanilor din România din anul 2004 și membru al Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport.

Activitatea sa parlamentară include 14 luări de cuvânt (din care 9 declarații politice), 3 interpelări și 3 propuneri legislative.

Luările de cuvânt ale deputatului Ovidiu Victor Ganț au fost axate în principal pe tematica integrării europene, cu accent pe statutul Germaniei în Uniunea Europeană.

Două din propunerile legislative la care a aderat au relevanță pentru problema minorităților, și anume Propunere legislativă de modificare a Legii

nr.290/27 iunie 2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români, pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la 10 februarie 1947 și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.11. Slavomir GVOZDENOVICI (n. 1953, Belobreșca, jud. Caraș-Severin) este licențiat în limbi și literaturi slave (1976), doctor în filologie slavă (2000). Membru în Consiliul de conducere al Uniunii Sârbilor din România, deputat din partea Uniunii din 1992, în Camera Deputaților este membru al Comisiei pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă.

Activitatea sa parlamentară cuprinde 8 luări de cuvânt (din care 4 declarații politice) și 5 propuneri legislative.

Luările de cuvânt relevante au fost pe tema învățământului minorităților naționale și pe tema situației din Kosovo.

Proiectele de legi relevante pentru problematica minorităților includ: Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr.84/1995, Proiectul de Lege privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea Uniunii Statale Serbia-Muntenegru în urma aplicării Protocolului cu privire la frontiera dintre Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor și Regatul României, încheiat la 24 noiembrie 1923, completat prin Protocolul din 4 iunie 1927, Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale și Propunerea legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare.

1.12. Miron IGNAT (n. 1941, Ghindărești, jud. Constanța) este licențiat în studii economice (1970). Deputat din 2000, în Camera Deputaților îndeplinește funcția de chestor, membru în Comisia pentru buget, finanțe și bănci.

Activitatea sa parlamentară include 31 luări de cuvânt (din care 17 declarații politice), o interpelare și 3 propuneri legislative inițiate.

Luările de cuvânt ale deputatului Miron Ignat au ca temă principală promovarea intereselor comunității rușilor lipoveni și în special al celor din comunități izolate. Declarația din 16 mai 2006 cu privire la neaplicarea prevederilor Legii administrației publice este o critică rar întâlnită în rândul deputaților minorităților naționale.

Interpelarea nr. 670B/08-11-2005 se referă la calea de acces Jurilova-Enisala-Babadag.

Dintre proiectele de legi inițiate, relevante pentru problematica minorităților sunt Propunerea legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.13. Oana MANOLESCU (n. 1941, Tîrgu-Jiu) este licențiată în chimie (1965). Între 1993-1997 a fost membră în Uniunea Culturală a Albanezilor din România, între 1997-1999 vicepreședintă a Asociației Liga Albanezilor din România, din 1999 președintă a asociației. Deputată din 1996, în Camera Deputaților este membră în Comisia pentru industrii și servicii.

Activitatea sa parlamentară cuprinde 6 luări de cuvânt (din care o declarație politică) și 2 propuneri legislative inițiate.

Dintre cele două propuneri legislative inițiate, una prezintă relevanță pentru problema minorităților, și anume Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.14. Adrian-Miroslav MERKA (n. 1976, Aleșd, jud. Bihor) este licențiat în educație fizică și sport. Membru în Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România din 1992, a devenit deputat în 2000. În Camera Deputaților este membru al Comisiei pentru buget, finanțe și bănci.

Activitatea sa parlamentară include 7 luări de cuvânt (din care o declarație politică), 4 întrebări și 5 propuneri legislative inițiate.

Cea mai consistentă luare de cuvânt s-a axat pe prezentarea relațiilor cu Slovacia.

Cele 4 întrebări au fost următoarele: nr. 1234A/16-03-2006 referitor la situațiile ivite în zona Suplacu de Barcău și Marghita din jud. Bihor; nr. 1235A/16-03-2006 asupra situației juridice a câmpului petrolier Suplacu de Barcău, jud. Bihor; nr.1236A/16-03-2006 asupra situației referitoare la stadiul construirii barajului de pe râul Barcău din localitatea Suplacu de Barcău, jud. Bihor; nr. 1237A/16-03-2006 privind modalitatea de sprijin a Liceului GRI Popești din com. Popești, jud. Bihor pentru dotarea unui nou cabinet de informatică cu cele necesare.

Dintre proiectele de legi inițiate, relevante pentru problematica minorităților sunt: Propunerea legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare, Proiectul de Lege pentru completarea pct.i) al art.16 al Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.15. Nicolae MIRCOVICI (n. 1950, Chegleviciu, jud. Timiș) a absolvit Academia Militară (1978), este licențiat în drept (1985), doctorand în drept (din 1997). Din 1991 este membru în Uniunea Bulgară din Banat-România, deputat din 2004. În Camera Deputaților este membru în Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională.

Activitatea sa parlamentară include 23 luări de cuvânt (din care 5 declarații politice) și 4 propuneri legislative inițiate.

Luările de cuvânt nu se referă în mod special la problematica minorităților. A remarcat, la data de 28 septembrie 2005, că ceea ce provine din partea unui minoritar nu se bucură nici de atenția opiniei publice, nici de atenția politicianilor, indiferent de coloratură.

Singura inițiativă legislativă cu relevanță asupra problemei minorităților la care a contribuit este Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.16. Nicolae PĂUN (n. 1964, București) este absolvent al Colegiului Național de Apărare din cadrul Academiei de Înalte Studii Militare. Este membru fondator al Partidei Romilor din anul 1990, din 1994 președintele asociației și deputat din 2000. În Camera Deputaților este președinte al Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale.

Activitatea sa parlamentară cuprinde 5 luări de cuvânt (din care o interpelare), o întrebare și 7 proiecte legislative inițiate.

Președintele Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, reprezentantul comunității care se confruntă cu cele mai mari probleme, s-a remarcat mai mult prin lipsa luărilor de cuvânt. Singura ocazie cu care a vorbit despre problematica romilor a fost o interpelare prin care a atacat Agenția Națională pentru Romi. Cu privire la Ordonanța Guvernului privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare a prezentat doar date tehnice, în mod similar a procedat și cu ocazia prezentării propunerii privind declararea zilei de 8 aprilie ca „Ziua Națională a Romilor”.

Întrebarea nr. 1942A/19-09-2006 s-a referit la protecția minorităților naționale și integrarea socială a romilor. Ministerul Administrației și Internelor a fost solicitat să acorde răspunsuri privind: numărul de cetățeni romi care nu dețin acte de identitate și de stare civilă; poziția oficială referitoare la dispozițiile legale ce condiționează obținerea actului de identitate de existența actului doveditor al domiciliului; numărul de razii efectuate de către organele de poliție în comunitățile de romi, în perioada 2004-2006 și numărul de cetățeni români de

etnie romă urmăriți general, arestați ca urmare a raziilor întreprinse; numărul de plângeri introduse de către membrii comunității de romi care privesc abuzurile și actele de violență săvârșite de către organele de poliție ca urmare a desfășurării raziilor.

Dintre proiectele legislative inițiate sunt relevante pentru problema minorităților următoarele: Propunerea legislativă pentru declararea zilei de 8 aprilie - "Ziua Națională a Romilor", Propunerea legislativă pentru declararea zilei de 8 septembrie - "Ziua Romilor Creștini" și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.17. Mihai RADAN (n. 1938, Carașova, jud. Caraș-Severin) este licențiat în filologie (1963) și doctorand în lingvistica slavă. Din 1990 este președinte al Uniunii Croaților din România iar din 1993 reprezentantul Uniunii în Camera Deputaților, unde deține funcția de secretar al Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport.

Activitatea sa parlamentară cuprinde 7 luări de cuvânt și 7 proiecte legislative inițiate.

Luările de cuvânt în problematica minorităților se referă la educație, conform și calității de secretar al Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport.

Printre propunerile legislative inițiate, relevante pentru problemele minorităților sunt următoarele: Propunerea legislativă pentru completarea articolelor 8 (alin.1 și 2) și 119 (alin.1) ale Legii învățământului nr.84/1995, Propunerea legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.18 Aurel VAINER (n. 1932, Ștefănești, jud. Botoșani) este licențiat în studii economice (1953), doctor în economie (1966). Din 2004 este deputat din

partea Federației Comunităților Evreiești din România. În Camera Deputaților este vicepreședintele Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare.

Activitatea sa parlamentară include 38 luări de cuvânt (din care 6 declarații politice) și 6 proiecte legislative inițiate.

Luările de cuvânt sunt pe de o parte în domeniul combaterii rasismului și antisemitismului, comemorarea holocaustului (inclusiv a romilor, pentru care reprezentantul romilor nu a avut intervenție în Parlamentul României), pe de altă parte în domeniul de activitate al comisiei din care deputatul face parte.

Proiectele de legi la care a contribuit și care sunt importante pentru problema minorităților sunt: Propunerea legislativă de modificare a Legii nr.290/27 iunie 2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români, pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la 10 februarie 1947, Propunerea legislativă pentru completarea art.44 și 49 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare și Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.334 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.

1.19. Ștefan TCACIUC (n. 1936, Dănilă, jud. Suceava; decedat în iulie 2005) a fost licențiat în electronică și telecomunicații (1959). Din 1992 a fost deputat al Uniunii Ucrainenilor din România. În Camera Deputaților a fost secretar al Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale.

În perioada analizată nu a avut activitate parlamentară.

2. Activitatea deputaților reprezentanți ai minorităților naționale: autoevaluare vs evaluarea comunității

Analiza de mai sus arată o activitate foarte diferită de la deputat la deputat. Atunci când e vorba însă despre analiza propriei activități parlamentare, fiecare parlamentar susține că, prin activitatea desfășurată contribuie la rezolvarea problemelor comunității.

Chiar dacă activează sub umbrela aceluiași grup parlamentar, problemele comunităților sunt diferite, ele variind de la probleme foarte legate de afirmarea identității specifice și păstrarea acesteia, la învățământul în limba maternă și îmbătrânirea populației, până la probleme socio-economice de interes general și păstrarea identității etnice pentru grupurile mici.

Astfel, în cazul albanezilor, conform deputatei Oana Manolescu problemele comunității coincid cu cele ale populației majoritare, fiind de ordin socio-economic. Prioritățile mandatului includ identificarea persoanelor de etnie albaneza care nu se declară astfel la recensământ, identificarea prin legătura cu cei din teritoriu a problemelor etnicilor albanezi și legătura în acest caz cu autoritățile locale și centrale.

În cazul bulgarilor, deznaționalizarea grupurilor foarte mici, răspândirea largă a populației pe teritoriul țării, numărul relativ mic de bulgari în cadru comunităților, precum și insuficiența fondurilor de care dispun organizațiile minorităților reprezintă problemele principale identificate. Prioritățile mandatului deputatului Alexandru Mircovici includ elaborarea legii privind exercitarea profesiei de geodez, perfecționarea legislației în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, perfecționarea legislației în domeniul învățământului.

În cazul croaților, dincolo de problemele generale ale românilor, principalele probleme constau în incoerența legislației și problema predării în

școli a limbii materne. Prioritățile mandatului deputatului Mihai Radan includ îmbunătățirea legislației în domeniul învățământului, aplicarea legislației în domeniul administrației publice locale, respectarea drepturilor generale și individuale și protejarea comunității conform prevederilor constituționale.

Comunitatea germana are ca principale probleme îmbătrânirea populației și descreșterea demografică. Prioritățile mandatului deputatului Ovidiu Gant a fost în primul rând integrarea europeană a României, iar după 2007 mediatizarea Sibiului - capitala europeană 2007, atragerea personalităților marcante din politica europeană pentru a vizita Sibiul.

În cazul italienilor, principala problemă ține de declararea unora dintre membrii comunității ca români la recensământ, ceea ce face ca numărul oficial să fie cu mult mai mic decât evaluările comunității. Prioritățile mandatului deputatului Mircea Grosaru sunt legate strâns de asociația pe care o reprezintă, incluzând transformarea într-o asociație puternică, facilitarea modalităților de comunicare între membrii etniei, identificarea unor programe și problematice majore ale Asociației, păstrarea tradițiilor din diversele zone de unde provin aceștia și, poate cea mai mare prioritate este reintroducerea limbii italiene ca limbă maternă în școli.

Pentru comunitatea macedoneană principalele probleme provin din recunoașterea de dată recentă a identității diferite de cea sârbă sau a altor grupuri din fosta Iugoslavie, și de aici probleme de păstrare a identității etnice, a culturii și păstrării drepturilor specifice. Dincolo de acestea, problemele comunității sunt similare cu cele ale tuturor românilor, ele fiind mai degrabă de ordin social. Prioritățile mandatului deputatei Liana Dumitrescu sunt legate de reprezentarea corectă și practică a minorității, de obținerea cât mai multor drepturi individuale și colective.

Polonezii din România se confruntă cu probleme similare tuturor românilor din zone rurale montane, și anume lipsa locurilor de muncă, imigrarea tinerilor în străinătate, probleme cu infrastructura. Prioritățile mandatului deputatului Ghervazen Longhen sunt: buna funcționare a Uniunii Polonezilor din România, al cărei președinte este, activitatea în cadrul grupului parlamentar al minorităților naționale, rezolvarea, în măsura posibilităților, a unor probleme cu care se confruntă comunitățile de polonezi, din mediul rural mai ales.

În mod similar, și în cazul cehilor și slovacilor, problemele țin de localizarea în mod preponderent în zone montane, infrastructura, sistemul de alimentare cu apă și de dorința de exprimare culturală. La aceste probleme se adaugă și cele identificate în interiorul comunității slovace, și anume descreșterea numărului de slovaci care optează pentru educație în limba maternă și asimilarea acolo unde nu există comunități compacte mari de slovaci. Prioritățile mandatului deputatului Merka Adrian Miroslav includ îmbunătățirea nivelului de trai prin reabilitarea infrastructurii, școlilor, căminelor culturale, bisericilor, spațiilor de joacă, atragerea de investitori pentru crearea de noi locuri de muncă, îmbunătățirea legislației din învățământ, a celei culturale cât și a celei specifice minorităților.

La fel ca și în cazul macedonenilor slavi, problema principală a rutenilor ține de afirmarea identității proprii ca diferită de cea a altor grupuri cu care este în mod frecvent asociată. Prioritățile mandatului deputatului Gheorghe Firczak sunt: prezentarea problematicei minorității rutene, rezolvarea angajamentelor luate de prezentarea în continuare a tradițiilor, culturii și limbii rutene precum și contribuirea prin forțele minorității la afirmarea României pe plan internațional prin diplomația parlamentară.

Principalele probleme ale comunității sârbe sunt învățământul în limba maternă și retrocedarea bunurilor care au aparținut acestei comunități. Învățământul în limba maternă este de altfel principala problemă identificată și de

către sârbii intervievați. Prioritățile mandatului deputatului Slavomir Gvozdenovici sunt următoarele: îmbunătățirea prevederilor legislației românești privind învățământul în limba maternă, îmbunătățirea condițiilor sociale în mai multe localități de la granița țării, scoaterea lor din izolare printr-o infrastructura mai bună (drumuri etc.).

Pentru tătarii din România, cea mai importantă problemă este asigurarea materialelor necesare pentru învățământul în limba maternă. Prioritățile mandatului deputatului Amet Aledin includ: oferirea unei imagini demne comunității tătare, legi care să promoveze cultura și civilizația tătarilor din România.

Pentru turcii din România, lipsa învățământului în limba maternă este principala problemă, așa cum este ea prezentată de membrii comunității intervievați. Pericolul care decurge de aici este asimilarea lentă a comunității, pierderea identității etnice și tradițiilor etniei.

Antisemitismul este principala problemă din România, în opinia membrilor comunității evreiești intervievați. Așteptările comunității țin de vizibilitatea pe scena politică a deputatului ales și de modul în care acesta reușește să promoveze în Parlament interesele comunității.

3. Comunicarea cu electoratul

În ceea ce privește comunicarea cu comunitatea din care face parte, fiecare parlamentar consideră că are o comunicare bună, atât în mod direct prin întâlniri, participări la evenimente ale comunității, cât și prin telefon, poștă, poștă electronică, mass-media, prin organizațiile și revistele comunității. Frecvența acestor întâlniri este diferită de la caz la caz. Astfel, deputata Oana Manolescu

declară că fiind și președinta organizației, comunică zilnic cu cei care fac parte din comunitatea albaneză. Poziții similare au și deputații Mihai Radan, Mircea Grosaru, Liana Dumitrescu, Gheorghe Firczak, Slavomir Gvozdenovici care declară că au o comunicare aproape permanentă cu comunitatea pe care o servesc. Reprezentantul bulgarilor, Alexandru Mircovici comunică cu membrii comunității din zona Banatului (9 comunități mai compacte) lunar și chiar mai des, cu ceilalți mai rar; mai mult prin mass-media și corespondență. Deputatul Ghervazen Longhen merge aproape săptămânal în comunitățile poloneze, activitatea în teritoriu însemnând și întâlnirile cu președinții de asociații și membri Biroului Executiv, precum și audiențele săptămânale. Deputatul sârb, Slavomir Gvozdenovici declară că “În cele patru județe, Timis, Caras - Severin, Arad, Mehedinți, în localitățile cu populație sârbă, m-am deplasat în timpul mandatului în curs (ca și în perioada mandatelor precedente) de mai multe ori decât toți ceilalți parlamentari din județele respective la un loc.”

Merka Adrian Miroslav, reprezentant al comunităților cehe și slovace declară că: “În general ne întâlnim la sfârșitul fiecărei săptămâni, iar în funcție de problemele ridicate și în timpul săptămânii.”

Amet Aledin, deputatul tătarilor afirmă că interacționează cu membrii comunității: “Foarte des, în măsura în care dispun de timpul necesar, având în vedere faptul că mă aflu în teritoriu doar la sfârșitul săptămânii. Aș dori să vă ofer un exemplu. În ultima săptămână m-am deplasat în localitățile Independența (jud. Constanța), Ciocârlia (jud. Constanța) și la Tulcea.”

Părerile membrilor comunității intervievați nu sunt însă în mod unanim apreciative la adresa reprezentanților lor. O parte din membrii comunităților interviuate sunt la curent cu activitatea deputatului lor, alții au încredere în activitatea acestuia, încredere întărită de prezența acestuia în comunitate, însă există și comunități care nu au nici informații despre activitatea deputatului și nici o comunicare cu acesta.

Aprecierile slovacilor legate de activitatea și disponibilitatea deputatului care îi reprezintă în Parlament sunt pozitive, afirmând despre acesta că merge frecvent în teritoriu și se întâlnește cu reprezentanții locali ai comunităților slovace și cehe, comunică des cu comunitatea, este activ, prezent la evenimentele comunității.

“L-am întâlnit nu o dată, de multe ori și aici la Uniune, și la diferite activități metodice, totdeauna e prezent în mijlocul nostru, la festivaluri folclorice.”

“E prezent la aproape toate activitățile mai mari nu numai din Nădlac, ci și din alte comunități slovace....”

“Reprezentantul nostru are birouri teritoriale...unul și la Nădlac. ... Se întâlnește regulat cu consilierii, aceasta e sarcina lui de serviciu, în afară de conducerea Uniunii, să se întâlnească cu consilierii locali, cu primarii și viceprimarii pe care noi îi avem în teritoriu, în zonele locuite de cehi și slovaci.”

Chiar dacă cei intervievați nu sunt la curent cu activitatea în Parlament a reprezentantului lor, au convingerea că acesta este activ implicat în proiectele de susținere a comunității.

„Se implică în toate activitățile, invitat sau din oficiu, de proiecte legislative nu pot să vă spun. Din păcate, ...nu l-am văzut în direct, dar din informațiile pe care le dețin, pe baza ședințelor Uniunii, înțeleg că se implică.”

Și comunitatea sârbă este mulțumită de modul în care comunică cu parlamentarul care îi reprezintă, atât din perspectiva deschiderii pe care acesta o afișează față de problemele comunității, a implicării în problemele de interes local, a dialogului cu cei pe care îi reprezintă.

„dânsul vine pentru a ne rezolva nouă problemele și când are dânsul un proiect există acea ședință lunară, cel puțin de 12 ori pe an fiecare reprezentant participăm și dânsul prezintă proiectele sale, pe care vrea să

le prezinte în parlament și noi aprobăm, unde crede dânsul de cuviință. Momentan nu am auzit să nu le fie apărate drepturile sau să fie lezate.”

Mai mult, membrii comunității sunt informați de activitatea pe care deputatul lor o desfășoară în Parlament:

“... putem să ne informăm în ziar, la fiecare ședință (a Uniunii Sârbilor) e și acest punct, activitatea parlamentară.”

“Deci în ziar, ... în fiecare lună e menționată activitatea parlamentară, chiar și proiectele pe care dânsul le prezintă, ca proprie persoană, sau în cadrul grupului care s-a format în Parlament.”

Membrii comunității evreiești sunt foarte informați în legătură cu activitatea parlamentarului lor:

” Deputatul Vainer a preluat unele probleme nerezolvate de deputatul Dorel Dorian ... Deputatul Vainer s-a zbatut și a obținut în mare măsură ca bunurile cum spuneam bunurile aparținând comunităților, deosebit de valoroase, naționalizate s.a.m.d să revină în proprietatea Federației și a obținut. .... De asemenea, prin grija deputatului Aurel Vainer s-a susținut Guvernul României, conducerea României să adopte hotărârea prin care să recunoască Holocaustul și urmările lui și pe această bază să decurgă ceea ce este bine.”

Aceasta și din meritului deputatului și a comunicării cu membrii comunității:

“A fost de două ori la noi, în fiecare an dar vine nu numai cu probleme în calitate de parlamentar, dar și ca președinte că așa e situația. Stă de vorbă cu noi, ne informează în legătură cu activitățile pe care le desfășoară în Parlament sau în general cu activitatea Parlamentului, iar noi îi spunem ce probleme avem aici, un fel de raport asupra activității sale, în calitate de președinte, pe de-o parte și în calitate de deputat, pe de altă parte.”

Comunicarea comunității turce cu deputatul care îi reprezintă în Parlament este practic inexistentă, după cum afirmă membrii comunității intervievați:

“dar așa dacă el nu vine să-l cunoaștem, să-i știm programa lui, să-l întrebăm; dom-le ce ai face tu pentru comunitate? Pentru comunitatea turca si musulmana în general nu neapărat pentru comunitatea din Ciucurova. Să zică: domnule uite fac și eu ceva pentru voi, încerc să introduc în legea cultelor un articol pentru voi. programul lui de activitate, sau ce vrea sa facă pentru comunitatea turca, renumele lui, cine este, ce a făcut și abia la al doilea mandat primește și el o reputație. Nici măcar la televizor nu-i vedem în Campania electorala. N-am văzut niciodată măcar sa iasă in campanie odată pe post și să zică: uite eu sunt candidatul vostru, al turcilor si alegeți-mă pe mine.”

Și membrii comunității rome intervievați știu destul de puțin despre activitatea deputatului lor:

“Ceea ce știu eu este împreună cu Marko Bela, proiectul cu drepturile minorităților, dar nu s-a finalizat.”

„Asta chiar că nu știm, pentru că nu ne interesează. Nici la televizor nu mă prea uit...”

Comunicarea cu deputatul minorității este deficitară:

„A fost la o emisiune la OTV, într-o seară și am încercat să iau legătura prin telefon, m-a întrebat operatoarea cine sunt și dacă sunt reprezentant al Partidei Romilor și eu am făcut o greșeală, am spus că sunt doar consilier local ales... Acum noi știm clar că nu întotdeauna ceea ce arată la televizor, asta este. Și acolo sunt foarte multe dedesubturi, și nu primesc să vorbească decât cu cine le convine.”

„Eu cred că el ar trebui să ne caute, nu noi să îl căutăm pe el, să vină să ne caute, să vadă cu ce se confruntă populația pe care o reprezintă. Cei cu care se întâlnește el sunt oameni cu bani gata, nu sunt oameni de rând

- trebuie să vină să vadă cum suntem noi, cum ne descurcăm cu un salariu, sau alții cu ajutorul social, sau cu copiii la școală.”

4. Inițiativele legislative promovate și dezbătute de deputații din Grupul parlamentar al minorităților naționale

Grupul Parlamentar al Minorităților Naționale din Camera Deputaților reprezintă unul dintre cele mai mici grupuri din Cameră, având în componență 18 membri. Cu o dimensiune similară sunt Grupul Parlamentar al Partidului Conservator care are 16 membri și Grupul Parlamentar al Uniunii Democrate a Maghiarilor din România cu 22 membri.

O serie de proiecte dezbătute în prima jumătate a legislaturii 2004-2008 sunt de interes pentru comunitățile minorităților naționale, ele vizând probleme comune ale acestora. La inițierea unora dintre aceste proiecte au contribuit o parte din membrii Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale. Această parte urmărește implicarea și susținerea membrilor Grupului Parlamentar pentru aceste proiecte.

4.1. Proiectul de Lege privind statutul minorităților naționale din România a fost cel mai important proiect de lege pentru minorități în perioada studiată. Definește minoritățile naționale din România, prevede drepturile persoanelor aparținând acestor comunități, inclusiv și dreptul comunităților la autonomie culturală.

Inițiat de Guvernul României (dar elaborat de experți ai UDMR) în mai 2005, proiectul a fost respins de Senat la 24 octombrie 2005, și a fost o singură zi în dezbaterile Camerei Deputaților, pe 29 iunie 2006, când s-a propus retrimiteră pentru raport suplimentar la Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport, Comisia juridică, de disciplină și imunități. Momentan proiectul de află în comisii.

La dezbateri au luat cuvântul (în ordinea înscrierii la cuvânt): Varujan Pambuccian (liderul Grupului parlamentar al minorităților naționale - de două ori), Lia Olguța Vasilescu (PRM), Florin Iordache (PSD), Nicolae Popa (PC), Cristian Rădulescu (PD), Márton Árpád-Francisc (UDMR), Lucian Augustin Bolcaș (PRM - de trei ori), Anghel Stanciu (PRM devenit PSD - de două ori), Pantelimon Manta (PC), Sergiu Andon (PC), Ioan Bivolaru (PSD), Vasile Pușcaș (PSD), Marcu Tudor (PRM), Grațiela Denisa Iordache (PC devenit PD), Dragoș Ujeniuc (PNL devenit independent), Florina Ruxandra Jipa (PRM), Mircea Valer Pușcă (PNL), Ioan Ghișe (PNL), Ecaterina Andronescu (PSD). Se poate observa activitatea substanțială a deputaților PRM față de cea a reprezentanții minorităților. Cu 173 voturi pentru, 1 vot împotriva și 2 abțineri, proiectul s-a retrimis la comisii.

4.2. Proiectul de Lege privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor stabilește condițiile de funcționare a celor 18 culte recunoscute din România. Guvernul, în calitate de inițiator, a depus proiectul în septembrie 2005 la Senat, unde a fost adoptat tacit la 21 decembrie 2005. A ajuns spre dezbateri în Camera Deputaților la 13 decembrie 2006. Au luat cuvântul: Petru Andea (PSD - de 2 ori), Nicolae Popa (PC), Florin Iordache (PSD - de 5 ori), Varga Attila (UDMR), Ioan Aurel Rus (PRM - de 6 ori), Augustin Zegrean (PD - de 3 ori), Miron Ignat (Minorități), Mircea Giurgiu (PRM), Adrian Lemeni (Ministerul Culturii și Cultelor - de 5 ori), Petru Lakatos (UDMR), Máte András-Levente (UDMR), Mircea Valer Pușcă (PNL - de 2 ori), Nicolae Popa (PC), Aurel Vainer (Minorități), Alexandru Mocanu (PD). Proiectul a fost votat cu 220 voturi pentru, 1 împotriva (PSD), 2 nu au votat (un PNL și un independent), devenind astfel **Legea nr. 489/2006**.

Compararea evoluției celor două proiecte de lege-cadru, cea privind statutul minorităților și cea privind cultele — ambele foarte disputate la nivelul societății românești —, arată modul în care parlamentul a tratat diferențiat cele două domenii.

4.3. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 48 din 16 ianuarie 2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare a vizat sancționarea defăimării însemnelor și simbolurilor religioase.

Inițiativa a aparținut deputatului Amet Aledin. Doar reprezentantul Comisiei juridice, Cornel Știrbeț (PNL) a luat cuvântul a dezbateră din 17 octombrie 2006, respingerea fiind votată cu 242 voturi pentru, 7 voturi împotriva, o persoană nu a votat (PSD). Persoanele care au votat împotriva respingerii proiectului de lege au fost din partea PSD (2), PRM (3), PC (1), Minorități (1).

Comisia juridică, de disciplină și imunități a motivat avizul negativ datorită lipsei unei sancțiuni concrete pentru defăimarea simbolurilor religioase și pe considerentul că protejarea însemnelor și simbolurilor religioase ar fi redundantă, din moment ce se protejează deja dreptul la demnitate personală. Nu au luat însă o decizie similară în cazul **Proiectului de Lege privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor**, care prevede, fără sancțiuni precise: „în România sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de defăimare și învrăjbire religioasă, precum și ofensa publică adusă simbolurilor religioase”.

4.4. Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii a fost inițiat de Guvern în mai 2005, și s-a adoptat de Senat la 5 mai 2005.

Prima dezbateră în Camera Deputaților a avut loc la 30 mai 2005, când a luat cuvântul Petru Andea (PSD). Cu unanimitate de vot, proiectul s-a retrimis la comisii. O a doua dezbateră a avut loc la 23 iunie 2005. Cu această ocazie au luat cuvântul: Florin Iordache (PSD - de 2 ori), Lucian Augustin Blocaș (PRM - de 4 ori), Mihai Marian Eftimescu (Ministerul Justiției), Victor-Viorel Ponta (PSD), Sergiu Andon (PC), Marcu Tudor (PRM - de 2 ori), Aurel Vainer (Grupului parlamentar al minorităților naționale), Mihăiță Calimente (PNL), Dragoș Ujeniuc

(PNL). La dezbateră continuată la data de 29 iunie 2005 au luat cuvântul: Márton Árpád-Francisc (UDMR), Marcu Tudor (PRM), după care proiectul a fost din nou retrimis la comisii, cu o abținere și 16 voturi împotriva. La 8 septembrie 2005 a ajuns din nou în fața Camerei Deputaților, la această dezbateră au luat cuvântul: Florin Iordache (PSD - de 2 ori), Ioan Onisei (Ministerul Culturii și Cultelor - de 2 ori), Lucian Augustin Blocaș (PRM - de 4 ori), Aurel Vainer (Grupului parlamentar al minorităților naționale - de 2 ori), Grigore Crăciunescu (PNL), Marcu Tudor (PRM). La 14 septembrie 2005, proiectul a fost votat cu 256 de voturi pentru și 4 abțineri, după care a luat cuvântul Aurel Vainer (Grupului parlamentar al minorităților naționale).

Datorită diferenței dintre varianta aprobată de Senat și varianta aprobată de Camera Deputaților, la 19 septembrie 2005 s-a format o comisie de mediere din care, dintre deputați, au făcut parte: Florin Iordache (PSD), George Băeșiu (PSD), Gheorghe Gabor (PNL), Augustin Zegrean (PD), Petru Călian (PRM), Máté András-Levente (UDMR), Eduard Raul Hellvig (PC). Deși a solicitat, Aurel Vainer, reprezentantul comunității evreiești din Camera Deputaților nu a putut fi parte din comisie. La 22 septembrie 2005 s-a revenit asupra acestei probleme, și Augustin Zegrean (PD) a fost înlocuit cu Aurel Vainer (Grupului parlamentar al minorităților naționale), schimbarea fiind votată cu o abținere. La 4 octombrie 2005 Camera Deputaților a votat varianta mediată cu 268 de voturi pentru, nici un vot împotriva, două abțineri.

La inițiativa organizațiilor de romi, Președintele României a refuzat să semneze proiectul, retrimițându-l la 25 octombrie 2005 la Senat, întrucât proiectul se refera în mod exclusiv la holocaustul evreilor. La 11 aprilie 2006 a avut loc o nouă dezbateră a proiectului în Camera Deputaților, la care au luat cuvântul: Kibédi Katalin Barbara (Ministerul Justiției), Florin Iordache (PSD), Aurel Vainer (Grupului parlamentar al minorităților naționale). Noua variantă a proiectului a fost votată cu 230 voturi pentru, 3 împotriva (2 PSD, 1 PRM), 2 persoane nu au votat (PRM), devenind **Legea nr. 107/2006**.

4.5. Propunerea legislativă privind înființarea Centrului Cultural al Minorităților Naționale din România prevede înființarea Centrului Cultural al Minorităților Naționale din România, având ca rol „*promovarea tradițiilor și istoriei etniilor din România, prin realizarea unor expoziții permanente de fotografii, de artă populară, precum și prin organizarea de manifestări culturale*”.

Propunerea inițiată de deputatul Amet Aledin, a fost depusă la Senat și înregistrată cu nr. L. 428/02.05.2006. Proiectul a fost respins de Senat, după care la Camera Deputaților s-a înregistrat cu nr. 547/14.06.2006. Dezbaterile au avut loc la 14 septembrie 2006, prin luarea de cuvânt a deputatului Amet Aledin (Grupului parlamentar al minorităților naționale), după care, prin unanimitate de voturi, proiectul a fost retrimis în comisii.

La 9 noiembrie 2006 proiectul de lege a fost respins definitiv. Nimeni nu a dorit să ia cuvântul cu această ocazie.

4.6. Propunerea legislativă pentru declararea zilei de 8 aprilie - „Ziua Națională a Romilor” aparține reprezentantului comunității de romi în Camera Deputaților, deputatul Nicolae Păun. Proiectul a fost dezbătut în Cameră la 23 februarie 2006, la dezbateri luând cuvântul (în ordinea înscrierii la cuvânt): Nicolae Păun (Grupul parlamentar al minorităților naționale - de două ori), Virgil Ștefan Nițulescu (Ministerul Culturii și Cultelor - de două ori), Sergiu Andon (PC), Mircea Costache (PRM - de două ori), Emilian Frâncu (PNL), Varujan Pambuccian (Grupul parlamentar al minorităților naționale), Nicolae Popa (PC), Francisc Árpád Márton (UDMR).

Legea a fost votată (devenind **Legea nr. 66/2006**) la 28 februarie 2006, cu 209 voturi pentru, 30 voturi contra, 12 abțineri, 2 nu au votat (PSD: 71 da, 12 nu, 3 abțineri; PNL 47 da, 5 nu, 1 abținere; PRM: 10 da, 5 nu, 6 abțineri; PD: 35 da, 3 nu, 1 abținere; UDMR: 20 da; PC 13 da, 2 nu, 2 nu au votat; Minorități: 12 da; Independenți: 5 da, 3 nu, 1 abținere), cu modificarea propusă de Mircea Costache (PRM), ca ziua de 8 aprilie să nu fie numită Ziua Națională a Romilor ci Sărbătoarea etniei romilor din România.

O propunere similară, intitulată **Propunere legislativă pentru declararea zilei de 8 septembrie - „Ziua Romilor Creștini”** s-a retras de inițiator (deputatul Nicolae Păun), după ce a primit aviz nefavorabil din partea Guvernului prin care s-a considerat că o astfel de zi ar fi discriminatorie la adresa romilor necreștini și după respingerea propunerii de Senat. Ziua ar fi comemorat întoarcerea la vatră a romilor deportați în Transnistria.

4.7. Proiectul de Lege privind consacarea zilei de 13 decembrie ca sărbătoare a etniei tătare din România a fost inițiat de reprezentantul acestei comunități și deputatul Emilian Valentin Frâncu. Proiectul a fost dezbătut la 14 noiembrie 2006, luând cuvântul: Aledin Amet (Grupul parlamentar al minorităților naționale), Varga Attila (UDMR), Adrian Moisoiu (PRM), Miron Ignat (Grupul parlamentar al minorităților naționale), Marian Florian Săniuță (PSD - de 2 ori), Sotiris Fotopolos (Grupul parlamentar al minorităților naționale), Andrian-Sirojea Mihei (PNL), Márton Árpád-Francisc (UDMR), Ion Preda (PNL), Emilian Valentin Frâncu (PNL), Dragoș Ujeniuc (PNL), Mihai Adrian Mălaimare (PNL), Dragoș Petre Dumitriu (PRM), Ioan Aurel Rus (PRM). Proiectul a devenit **Legea nr. 453/2006** prin votul exprimat la 14 noiembrie 2006, cu 230 voturi pentru, 1 voturi contra, 1 abținere, 6 nu au votat (un vot împotriva, o abținere și patru persoane nu au votat din partea PSD, câte o persoană nu au votat din partea PD și PC).

Față de legea prin care 8 aprilie a fost declarată Sărbătoarea etniei romilor, acest proiect a primit un sprijin considerabil și a fost votat cu o majoritate mai mare.

4.8. Propunerea legislativă pentru alegerea reprezentanților României în Parlamentul European, prevede participarea organizațiilor minorităților naționale la alegerea europarlamentarilor români, și în forma promovată de Grupul parlamentar al minorităților naționale a prevăzut circumscripții electorale la nivel de regiuni de dezvoltare (această formă nu a mai ajuns în fața Camerei Deputaților).

Inițiativa a aparținut unui grup de 17 deputați și senatori, între care și Varujan Pambuccian.

La dezbaterile din 6 decembrie 2006 au luat cuvântul: Cătălin Voicu (PSD - de 2 ori), Valentin Adrian Iliescu (PD), Florin Iordache (PSD - de 2 ori), Mihai Alexandru Voicu (ministru delegat pentru Relația cu Parlamentul - de 3 ori), Cristian Rădulescu (PD), Lucian Augustin Bolcaș (PRM - de 2 ori), Márton Árpád Francisc (UDMR - de 3 ori), Vasile Pușcaș (PSD - de 2 ori), Corneliu Momanu (PNL), Petru Călian (PC - de 2 ori), Lia Olguța Vasilescu (PRM), Varujan Pambuccian (Grupul parlamentar al minorităților naționale), Petre Ungureanu (PNL), Marcu Tudor (PRM), Nicolae Popa (PC). După retrimiterarea propunerii la comisie, o nouă dezbatere a avut loc la 19 decembrie 2006, când au luat cuvântul: Mihai Alexandru Voicu (ministru delegat pentru Relația cu Parlamentul - de 2 ori), Lucian Augustin Bolcaș (PRM - de 4 ori), Márton Árpád Francisc (UDMR - de 3 ori), Daniela Popa (PC), Vasile Pușcaș (PSD - de 2 ori), Petru Călian (PC - de 2 ori), Anghel Stanciu (PSD), Minodora Cliveti (PSD), Cornelia Ardelean (PC), Valeriu Ștefan Zgonea (PSD), Mircea Valer Pușcă (PNL). Cu această ocazie s-a respins amendamentul propus de PRM prin care s-a dorit scoaterea organizațiilor minorităților naționale din alegerile europarlamentare. Rezultatul votului: 19 voturi pentru amendament, 109 voturi împotriva, 5 abțineri, 2 nu au votat (PSD: 29 nu, 2 abțineri, 1 nu a votat; PNL 32 nu, 1 nu a votat; PRM: 13 da; PD: 25 nu; UDMR: 1 da, 14 nu, 1 abținere; PC 5 da, 1 nu, 1 abținere; Minorități: 3 nu; Independenți: 5 nu, 1 abținere). În ziua următoare, 20 decembrie 2006, propunerea a fost votată cu 270 de voturi pentru, 7 voturi împotriva, 21 de abțineri, devenind **Legea nr. 33/2007**.

4.9. Propunerea legislativă privind Statutul deputaților și al senatorilor prevede și facilități pentru deputații care reprezintă organizații ale minorităților naționale.

A fost depusă la inițiativa a 12 deputați și senatori, câte unul pentru fiecare grup parlamentar din cele două camere (din partea minorităților de Liana Dumitrescu).

La dezbaterile din 20 decembrie 2005 au luat cuvântul Titu Nicolae Gheorghiof (PNL), Pantelimon Manta (PC), Ovidiu Ioan Silaghi (PNL), Mircea Valer Puscă (PNL), Kerekes Károly (UDMR), Antonie Iorgovan (PSD). Proiectul votat aproape în unanimitate (cu 3 abțineri; pe marginea articolelor referitoare la reprezentanții minorităților nu au fost dezbateri, ele au fost votate în unanimitate), dar a fost retrimis de președintele României la Parlament (pe motivul că acordă privilegii excesive parlamentarilor). O nouă dezbatere a avut loc la 16 februarie 2006, la care nu s-a discutat de facilitățile acordate minorităților. Președintele României a trimis noua variantă la Curtea Constituțională, care a constatat neconstituționalitatea unor prevederi, astfel a avut loc încă o dezbatere a proiectului, la 5 aprilie 2006. Articolele referitoare la reprezentanții minorităților naționale nu au fost vizate. După al treilea vot, proiectul a devenit **Legea nr. 96/2006**.

4.10. Propunerea legislativă pentru completarea art. 44 și 49 din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic prevede plata orelor de limbă maternă în învățământul primar.

Proiectul a fost inițiat de 17 deputați (8 UDMR, 7 Grupul parlamentar al minorităților).

Dezbaterile proiectului a avut loc la 6 decembrie 2006. Au luat cuvântul: Lia Olguța Vasilescu (PRM), Aledin Amet (Grupul parlamentar al minorităților naționale), Petru Andea (PSD), Horia Victor Toma (PNL), Marcel Laurențiu Romanescu (PD), Angela Buciu (PRM), Király Andrei Gheorghe (UDMR), Pantelimon Manta (PC). Încă în această zi s-a votat în unanimitate (223 de voturi pentru). Proiectul a fost trimis pentru votul final la Senat.

4. 11. Propunerea legislativă pentru completarea articolelor 8 (alin. 1 și 2) și 119 (alin. 1) ale Legii învățământului nr. 84/1995 prevede posibilitatea predării simultane în limba unei minorități și în limba română.

Proiectul a fost inițiat de deputatul Mihai Radan. Dezbaterile a avut loc la 30 octombrie 2006; au luat cuvântul: Mihai Radan (Grupul parlamentar al

minorităților naționale), Asztalos Ferenc (UDMR - de 4 ori), Dumitru Miron (Ministerul Educației și Cercetării), Ecaterina Andronescu (PSD - de 2 ori), Paul Magheru (PRM), Nicolae Popa (PC), Adrian Moisoiu (PRM - de 3 ori), Alecsandru Știucă (PSD), Pantelimon Manta (PC), Márton Árpád-Francisc (UDMR - de 2 ori), Valeriu Tabără (PC), Ioan Aurel Rus (PRM), Mira Anca Victoria Mărculeț Petrescu (PRM), Ioan Bivolaru (PSD), Marcu Tudor (PRM), Mircia Giurgiu (PRM), Dragoș Ujeniuc (PNL), Petru Călian (PC). Votul din ziua următoare a respins proiectul, fiind susținut de 101 deputați, 119 au votat împotriva, 7 s-au abținut (PSD: 76 da, 2 abțineri; PNL: 1 da, 47 nu; PRM: 22 da; PD: 1 da, 36 nu, UDMR: 18 nu; PC: 5 nu, 3 abțineri; Minorități: 10 nu, 1 abținere; Independenți: 1 da, 3 nu, 1 abținere). Inițiatorul nu a participat la vot, iar reprezentanții minorităților, văzând reacția PRM și observând pericolele modificării, nu au susținut proiectul.

4.12. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii Învățământului nr. 84/1995 a avut ca scop acceptarea claselor sub efectiv, ceea ce ar ajuta educația în limba minorităților naționale.

Inițiativa a aparținut deputatului Slavomir Gvozdenovici. În Camera Deputaților proiectul a fost adoptat de Camera Deputaților fără dezbateri, pentru depășirea termenului constituțional. La ședința Senatului din 27 februarie 2006 au luat cuvântul: Slavomir Gvozdenovici (Minorități - de 3 ori), Dumitru Miron (Ministerul Educației și Cercetării), Ivan Cismaru (PD), Petre Daea (PSD), Varujan Vosganian (DA), Ioan Solcanu (PSD), Aurel Ardelean (PRM), Eckstein-Kovács Péter (UDMR), Gheorghe Vergil Șerbu. S-a votat Raportul de respingere al Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport, cu 63 de voturi pentru, 12 împotriva și 2 abțineri.

4.13. Proiectul de Lege privind utilizarea codificării standardizate a seturilor de caractere în documentele în formă electronică are prevederi privind obligația autorităților și instituțiilor publice, precum și a notarilor publici de a utiliza, „în relațiile cu cetățenii aparținând minorităților naționale, atunci când, în

condițiile legii, este necesară asigurarea folosirii limbii minorității naționale respective”, „codificarea standard a setului de caractere specifice limbii minorității naționale respective, pentru activitatea de elaborare a documentelor în formă electronică”.

Inițiativa a aparținut deputatului Varujan Pambuccian. Dezbaterile propunerii în Camera Deputaților a avut loc în 19 aprilie 2006, la care au luat cuvântul: Varujan Pambuccian (Grupul parlamentar al minorităților naționale), Relu Fenechiu (PNL), Aurel Nețin (Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației), Ioan Bivolaru (PSD). În aceeași zi s-a votat proiectul, devenind **Legea nr. 183/2006**.

4.14. Proiectul de Lege pentru completarea pct. i) al art. 16 al Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății prevede asigurarea și încadrarea „de personal de specialitate de asistență medicală cunoscătoare a limbii minorității naționale în unitățile administrativ teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere semnificativă”.

Inițiativa a 8 deputați (Bonis István și Kerekes Károly de la UDMR, Amet Aledin, Dumitrescu Liana, Firczak Gheorghe, Ibram Iusein, Longher Ghervazen, Merka Adrian-Miroslav de la minorități) a fost depusă la Camera Deputaților la 18 octombrie 2006, și încă nu a fost discutată.

4.15. Proiectele de legi compensatorii pentru victimele războiului sau ale evenimentelor următoare nu s-au referit în mod particular la minorități, dar beneficiarii unora dintre ele sunt persoanele aparținând unor minorități etnice.

Proiectul de Lege privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea Uniunii Statale Serbia-Muntenegro în urma aplicării Protocolului cu privire la frontiera dintre Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor și Regatul României, încheiat la 24 noiembrie 1923, completat prin Protocolul din 4 iunie 1927, inițiat de Slavomir Gvozdenovici, reprezentantul comunității sârbe, a primit următoarele

voturi: 234 pentru, 2 contra, 2 abțineri, 3 nu au votat, devenind astfel **Legea nr. 393/2006**.

Propunere legislativă privind acordarea unor drepturi persoanelor strămutate din motive politice în perioada 1 ianuarie 1950 - 1 iulie 1964, inițiată de deputatul Nicolae Păun, viza acordarea unor compensații pentru romii strămutați abuziv în perioada regimului comunist. După ce proiectul a fost respins de Senat, la dezbaterile din 9 martie 2006 nimeni nu a luat cuvântul și la votul final din 14 martie 2006 proiectul a fost respins cu 130 voturi pentru respingere, 60 voturi împotriva, 2 abțineri, 3 nu au votat (PSD: 1 vot pentru respingere, 49 împotriva, 1 abținere, 2 nu au votat; PNL: 41 voturi pentru respingere, 1 împotriva; PRM: 8 voturi pentru respingere, 7 împotriva; PD: 38 voturi pentru respingere, 1 împotriva, 1 abținere; UDMR: 17 voturi pentru respingere; PC 16 voturi pentru respingere; Minorități: 7 voturi pentru respingere, 2 împotriva, 1 nu a votat; Independenți: 2 voturi pentru respingere). Prin acest vot Parlamentul a refuzat să recunoască persecutarea romilor în perioada colectivizării forțate.

Propunerea legislativă de modificare a Legii nr. 290/27 iunie 2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români, pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la 10 februarie 1947 a fost inițiată de Ovidiu Victor Ganț, reprezentantul comunității germane, și Aurel Vainer, reprezentantul comunității evreiești. Propunerea se află la Senat.

Propunerea legislativă de modificare a Legii nr. 232/9 iunie/2006, care a modificat Decretul - lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri a fost inițiată de 4 deputați din grupul parlamentar al minorităților: Miron Ignat, Niculae Mircovici, Nicolae Păun, Aurel Vainer. Propunerea se află la Senat.

Se poate observa că Grupul parlamentar al minorităților naționale este mult mai puțin activ în promovarea proiectelor de legi ce vizează minoritățile decât alte grupuri parlamentare, precum PRM. În aceste condiții sunt votate mai multe legi cu valoare simbolică pentru minorități, decât legi esențiale. Unele proiecte inițiate de reprezentanții minorităților nu primesc votul necesar în Camera Deputaților, deși au un conținut aproximativ similar cu alte proiecte, care, provenind de la alte grupuri parlamentare, ulterior sunt votate cu o mare majoritate.

5. Organizațiile minorităților naționale

Una din modalitățile în care România contribuie la promovarea și conservarea identității minoritare este alocarea de fonduri bugetare. În fiecare an, de la bugetul de stat, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și care sunt membre ale Consiliului Minorităților Naționale primesc o anumită sumă de bani, destinată acoperii parțiale a cheltuielilor materiale pentru funcționarea sediilor, organizațiilor și filialelor acestora, precum și pentru lucrările de întreținere și reparații ale acestora, cheltuieli de personal, cheltuieli pentru presă, carte, manuale școlare și publicații, cheltuieli pentru organizarea de acțiuni culturale, științifice, simpozioane, întruniri ale membrilor conform statutului etc. Consiliul Minorităților Naționale este un organ consultativ al Guvernului, fără personalitate juridică, aflat în coordonarea Departamentului pentru Relații Interetnice. El este format din câte 3 reprezentanți ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, reprezentate în Parlament.

În afara acestor sume de la buget, organizațiile minorităților pot obține finanțări din programe guvernamentale, fonduri europene sau din țara-mamă.

Unul dintre principalele scopuri ale acestui raport a fost să vedem măsura în care organizațiile minorităților, folosind „alocațiile” bugetare, reușesc să cheltuiască aceste fonduri în conformitate cu nevoile reale ale comunităților

minoritare. Nu avem un răspuns definitiv în această privință, asta întâi de toate pentru că mai multe organizații nu au părut dispuse să se lase angrenate într-un proces de evaluare. Însă declarațiile membrilor comunităților intervievate ne indică faptul că nu în toate cazurile, comunitățile știu de existența acestor fonduri și mai ales de modul în care se identifică prioritățile comunității.

Revenind însă, iată cum au fost distribuite fondurile în 2005-2007, defalcat pe organizații ale minorităților naționale:

Nr.	Organizația	Suma în mii lei 2005	Suma în mii lei 2006	Suma în mii lei 2007
1.	Asociația Italianilor din România RO.AS.IT	5.092.000	700	1.040
2.	Asociația Liga Albanezilor din România	5.092.000	700	1.020
3.	Asociația Macedonenilor din România	5.092.000	700	1.026
4.	Asociația Partida Romilor "Pro-Europa"	38.860.000	5.300	7.000
5.	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	14.580.000	2.005	2.730
6.	Federația Comunităților Evreiești din România	8.670.000	1.190	1.620
7.	Forumul Democrat al Germanilor din România	21.135.000	2.900	3.898
8.	Uniunea Armenilor din România	11.485.000	1.578	2.150
9.	Uniunea Bulgară din Banat - România	9.320.000	1.282	1.749
10.	Uniunea Croaților din România	6.500.000	893	1.218
11.	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	3.250.000	479	735
12.	Uniunea Democrată Turcă din România	8.563.000	1.208	1.771
13.	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	9.320.000	1.277	1.740
14.	Uniunea Democratică a Tătarilor Turco-Musulmani din România	10.785.000	1.496	2.042
15.	Uniunea Elenă din România	10.080.000	1.386	1.890
16.	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	6.015.000	857	1.260

17.	Uniunea Sârbilor din România	10.405.000	1.429	1.940
18.	Uniunea Ucrainenilor din România	21.670.000	2.980	4.060

În mare măsură criteriile după care se face împărțirea fondurilor bugetare în cadrul Consiliului Minorităților Naționale sunt mărimea comunității, proiectele acestor comunități, gradul de convingere al reprezentanților comunităților în Consiliu. Oricum problema nu este legată atât faptul că banii în cadrul Consiliului Minorităților Naționale se împart prin negocieri, pe baza unor idei de proiecte, cât faptul că nu există încă un mecanism simplu și transparent în acest sens, atât față de comunitățile care trebuie să beneficieze de aceste fonduri, cât și față de publicul larg. Nu există o concordanță între cuantumul sumei alocate de guvern și nevoile reale ale comunităților etnice, dar nici criterii ferme de repartizare a fondurilor.

Concluzii

Dacă imaginea publică a parlamentarilor români nu este una foarte bună, se constată că nici reprezentanții minorităților etnice în parlament nu se remarcă în vreun fel în sens pozitiv. Raportul a identificat o serie de probleme în modul în care aceștia înțeleg să reprezinte comunitățile minorităților naționale în Parlament, în lipsa unor mecanisme instituționale mai adecvate care să impună o responsabilitate mai mare a acestora față de alegători. Astfel, raportul de față se vrea a fi încă un semnal de alarmă privind ineficiența sistemului de reprezentare a minorităților naționale în Parlament și nevoia discutării unor modalități de reformare a acestuia. În acest sens, propunem o serie de direcții prin care s-ar putea îmbunătăți eficiența sistemului.

Modelul românesc de reprezentare în Parlament îndeplinește un rol foarte important, și anume acela de a da o voce în legislativ fiecărei minorități. O serie de reglementări suplimentare față de cele prezente ar putea înlătura suspiciunile legate de apartenența deputatului la comunitatea etnică pe care o reprezintă. Cunoașterea limbii comunității reprezentate este un exemplu de astfel de măsură.

Una din problemele evidențiate de raport se referă la mandatul pe care deputatul ales îl are în Parlament. Altfel spus, diferențele foarte mari între numărul de voturi exprimate la alegeri și numărul persoanelor aparținând grupului, declarate la recensământ duc inevitabil la întrebarea dacă deputatul chiar reprezintă una din minoritățile naționale în Parlament. Una din soluțiile posibile este creșterea numărului minim de voturi necesar pentru obținerea unui loc în Parlament. Un alt instrument ar fi înregistrarea votanților minoritari.

Dincolo de dezavantajele sistemului românesc evidențiate mai sus, modelul și-a dovedit în 15 ani de funcționare utilitatea, asigurând reprezentarea unei largă părți a minorităților în Parlament, stimulând competiția între partidele acestora și asigurând sprijinul pentru păstrarea identității.

Raport realizat în cadrul proiectului
“Monitorizarea activității parlamentare a reprezentanților minorităților naționale”

Programul Phare 2004 Consolidarea Societății Civile în România
Material editat de Fundația Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală și
Asociația Pro Democrația

SEPTEMBRIE 2007

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar
poziția oficială a Uniunii Europene

Pentru informații și eventuale reclamații referitoare la proiectul PHARE:
cfcu.phare@mfinante.ro